

Arbeidslinja

Taler

Peggy Hessen Følsvik
LO-leder

Dato

5 mai 2023

Sted

Arbeiderpartiets landsmøte

Omstendigheter

Daværende LO-leder under Arbeiderpartiets landsmøte 2023

1

Kjære landsmøte,

5

10 Jeg har tenkt til å snakke litt om *arbeid*.

15 Det er jo det viktigste av alt.

20

Arbeid.

25

30

Det er ikke tilfeldig at vi kaller oss arbeiderbevegelse.

35

Vi er *arbeidere*.

40

Vi *arbeider*.

45

50

Det er dette som kjennetegner oss som samfunnsklasse.

55

Vi lener oss ikke på *nedarvet* kapital, eller på verdien av *andres* arbeid.

60

Vi skaper verdier for oss sjøl og samfunnet, gjennom vårt eget arbeid.

65

Vi arbeider.

70

75

Og *vi* som parti og som bevegelse, vår jobb er å ivareta interessene til de som arbeider. Til arbeidsfolk.

80

Derfor, dere, så blir det veldig fremmed for meg å være skeptisk til begrepet
85 «*Arbeidslinja*».

90

For meg handler *Arbeidslinja* om det kravet LO har stilt i hele vår historie:

95

Arbeid til alle.

100

Retten til å kunne bidra til samfunnet.

110

Retten til å kunne sette mat på bordet.

115

Retten til å få bruke hverdagen til noe meningsfylt.

120

125

Det er Arbeidslinja for meg og for LO.

130

Og den skal vi ikke gi slipp på.

135

140

Denne retten – retten til arbeid – er nedfelt i Grunnlovens § 110.

145

Og selv om det ikke er en individuell rett vi kan slå i bordet med, så sier Grunnloven at myndighetene har plikt til å legge til rette for arbeid til alle.

150

Fordi arbeid er grunnlaget for å bestemme over sin egen hverdag.

155

Og fordi arbeidet gir oss selvrespekt og meningsfulle liv.

160

165

Så sier paragraf 110 i Grunnloven også noe annet.

170

Nemlig at den som ikke kan forsørge seg selv, har rett til stønad fra det offentlige.

175

180

185 I et TV-intervju for seksti år siden viste Einar Gerhardsen til økningen i trygdeutbetalinger i Norge, i løpet av hans tid som statsminister. Fra 140 millioner før krigen – til 2,8 milliarder i 1962.

190

195

«Dette er også uttrykk for en seier for fellesskapstanken og tanken om solidaritet mellom samfunnsgrupper og landsdeler,» sa Gerhardsen.

200

205

Nå tror jeg ikke Gerhardsen hadde som ambisjon å få flest mulig på trygd.

210

Tvert imot.

215

Han kjente, like godt som noen, verdien av arbeid.

220

Men det å sikre inntekten til de som *ikke kan* jobbe.

225

Samtidig som man sikrer retten til arbeid for de som *kan*.

230

Det var samfunnsoppdraget som ligger i paragraf 110.

235

240

Dere –

245

Med jevne mellomrom kommer høyresida på banen, og sier at Arbeidslinja må bety at «det skal lønne seg å jobbe».

250

Og det er jo ikke vi uenig i.

255

Det *skal* lønne seg å jobbe.

260

265

Men høyresida bruker arbeidslinja til å angripe velferdsstaten,
270 i stedet for å gjøre noe med de stadig lavere lønningene i bunn.

275 Men *vi* avslører den strategien.

280 For det er jo *vi* som vil at det skal lønne seg å jobbe!

285

Det er *derfor* vi prioriterer lavlønnstillegg i alle lønnsoppgjørene.
290

Slik vi gjorde i årets tariffoppgjør – da tusenvis av LO-medlemmer streiket for å
295 løfte de lave lønningene innen renhold og næringsmiddelindustri, hotell og
restaurant, varehandel og andre serviceyrker.

Men også for å løfte de laveste lønningene i offentlig sektor.

305

Barnehageassistenter. Pleieassistenter. SFO-ansatte.

310

315

Vi streiket for å løfte de laveste lønningene.

320

Fordi alle skal ha skikkelig betalt når de arbeider.

325

Det skal lønne seg å jobbe.

330

335

Vi bekjemper sosial dumping i byggebransjen, på verftene og i andre sektorer som utsettes for lavlønnskonkurranse.

340

Det skal lønne seg å jobbe.

345

350

Vi jobber intenst med å organisere arbeidstakere i bransjer med lav lønn og lav organisasjonsgrad.

355

360 Se bare på de streikende på Olivia i Hegdehaugsveien, som streiket i ukevis – og som vant! – som vant retten til en tariffavtale!

365

Det skal lønne seg å jobbe.

370

375 Fordi alle som arbeider skal ha en lønn som står i forhold til verdien av det arbeidet de nedlegger.

380

Verdiene som skapes.

385

390

For høyresida handler dette bare om at alle trygder, alle offentlige ytelser, skal være lavere enn de aller laveste lønningene.

395

At det skal være så kummerlig å være trygda, at du tar til takke med lusedønn i en usikker stilling som ringevakt eller oppdragstaker uten rettigheter.

400

Så kan vi få et «race to the bottom» der ikke bare arbeidstakere fra hele Europa skal konkurrere om å dumpe hverandres lønninger.

405

410

Men der også trygdene – de som skal sikre oss hvis vi blir sjuke eller uføre – skal utsettes for sosial dumping.

415

Inntil det ikke er noe sikkerhetsnett igjen å snakke om.

420

Det er høyresidas arbeidslinje.

425

Men det er ikke *vår* arbeidslinje.

430

435

I løpet av det tiåret vi har bak oss, har de gjennomsnittlige lønningene i privat sektor i Norge steget med tre prosent årlig.

440

Det ga en grei reallønnsvekst i en tid da prisene steg lite.

445

Men for de ti prosent lavest lønte, har lønningene bare økt med 1,9 prosent årlig.

450

Det er en uholdbar situasjon.

455

Og det er en utvikling som gjør det mindre lønnsomt å jobbe.

460

Derfor må arbeidslinja handle om hvordan vi skal klare
å *heve* de laveste lønningene.

465

470 Ikke om hvordan vi svekker velferdsstaten.

475 Eller trygdesystemet.

480 Og så handler det altså om å få folk i jobb.

485 Ikke minst de yngste.

490

Så, dere – Tonje Brenna, vår drivende dyktige kunnskapsminister, og veldig

snart nestleder i partiet vårt – hun sa til Dagsavisen på onsdag at hun er på «Team Arbeidslinja».

500

505

Det er jeg også, Tonje!

510

515

Arbeidslinja er at alle har rett til en trygg jobb som gir stor nok inntekt til å brødfø seg selv og familien. Som gjør at de får sin andel av verdiskapinga.

520

Arbeidslinja er at samfunnet ikke sløser bort den viktigste ressursen vi har – arbeidskraften – men setter den *i arbeid* for å nå felles mål.

525

Arbeidslinja er alle de små og store tiltakene vi setter inn for å gjøre dette mulig:

530

535 Høy etterspørsel i økonomien, i kombinasjon med en samordnet lønnsdannelse som hindrer lønns- og prisspiral.

540 En aktiv arbeidsmarkedspolitikk for å få flest mulig inn i jobb.

Gode velferdsordninger som gir trygghet under omstilling.

545

550

555 Og dere – ett av de viktigste grepene vi har tatt – det er å koble trygdeordningene til arbeidsdeltakelse!

560

Trygd, pensjoner, arbeidsavklaringspenger og dagpenger, fødselspermisjoner og de fleste andre ordninger er knyttet til arbeid!

565

Det betyr, dere, at trygdesystemet gjør det *mer lønnsomt* å arbeide!

570

Forutsatt at du har helse til det.

575

Og har du ikke det, da skal du ikke straffes økonomisk.

580

Derfor er ikke vår løsning å drive sosial dumping av trygdeytelsene.

585

Men å *styrke* Arbeidslinja gjennom å sikre høy sysselsetting.

590

Gjennom å inkludere og kvalifisere flere.

595

Gjennom å heve lønningene.

600

Gjennom trygge jobber.

605

Bekjempe løsarbeid.

610

Og sosial dumping.

615

620

625

Det er Team Arbeidslinja!

630

Og det er det teamet jeg håper hele
Arbeiderpartiets landsmøte vil slutte seg til!

635

640

Takk for meg!

645

Kilde

<div>LO Norge</div>

Emneoversikt

Arbeiderpartiet, LO

650

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/arbeidslinja>

655

660

665

670

675

680

685